

Hnúšťanský hlas

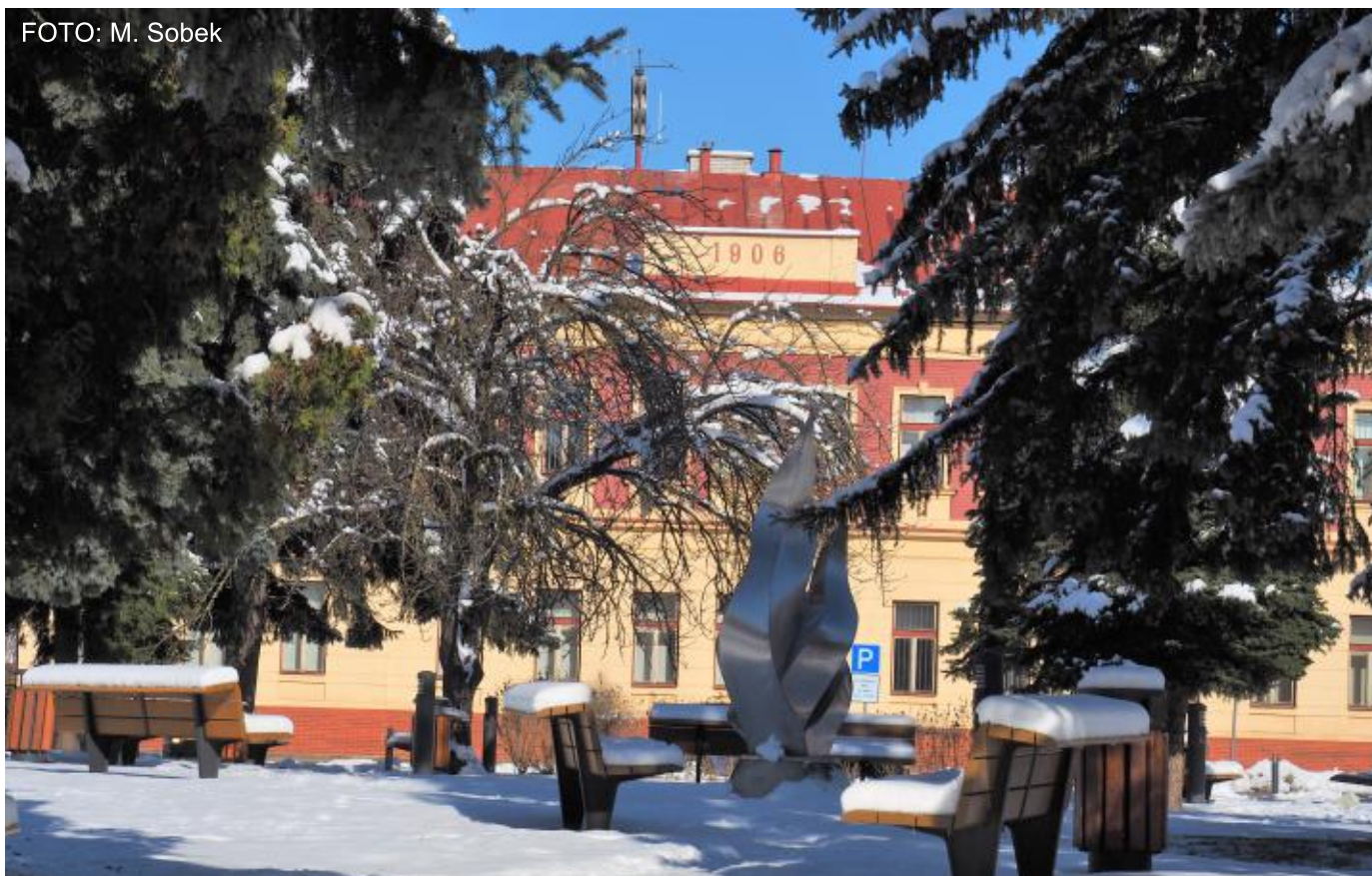
Kultúrno-spoločenský občasník obyvateľov Hnúšte a okolia

Ročník XVII. Číslo 5
www.mesto.hnusta.sk

Rozširované bezplatne.
www.mskshnusta.sk

2021
msks@hnusta.org

FOTO: M. Sobek

Nech čaro Vianoc spríjemní chvíle pohody v kruhu rodiny, a nech nastávajúci rok prinesie vám všetkým veľa zdravia, šťastia, pracovných i osobných úspechov.
Mesto Hnúšťa

LIDL má záujem o Hnúšťa

Hnúšťa ostane banským mestom

Návštevy partnerských regiónov

Nové investície v meste

Projekty participatívneho rozpočtu

Nová atrakcia láka turistov

Krátke správy

Aj do Hnúšte prišla slnečná jeseň. Zamestnanci Mestského kultúrneho strediska pripravili na námestí originálnu **jesennú výzdobu**, nechýbala jesenná úroda, súdok na kapustu, ani demižónik na pálení.

Mesto v spolupráci z Technickými službami v roku 2020 **zakázalo vyhadzovanie nábytku na kontajnerové stojiská a zaviedlo pravidelný zber nábytku**. Vďaka tomu sú kontajnerové stojiská čisté. V tomto pokračovalo mesto aj túto jeseň, a tak občania mohli svoj nábytok ale aj iný veľkoobjemný odpad bezplatne a legálne vyložiť v konkrétny deň pred vchod a Technické služby zabezpečili odvoz na zberný dvor, kde odpad roztriedili a následne odviezli na recykláciu (drevo, kov, sklo, elektrospotrebiče atď.). Na všetky komodity, ktoré nepatria do kontajnera, dnes slúži zberný dvor a rovnako mesto Hnúšťa zabezpečuje v širokom rozsahu zber ďalších komodít.

Primátor mesta Lebeda informoval, že s poslancami mesta **začínajú riešiť problémové parkovanie na námestí** počas pracovných dní. „Našou ambíciou je presunúť zamestnancov, ktorí tu parkujú celý deň, na nové plochy za MsÚ. Minulý rok sme doplnili zvislé značenie, čo výrazne pomohlo najmä pred Domom služieb a medzi poštou a poliklinikou. Potrebujeme ešte pohnúť s parkovaním okolo tržnice, preto sme s kolegami poslancami urobili nejaké kroky, ktoré by v budúcnosti mali situáciu zlepšiť. Ide hlavne o zamestnancov nášho úradu a jeho zložiek, ktorých autá chceme presunúť inde, aby sa uvoľnil priestor pre občanov, ktorí idú do centra niečo vybaviť. Spoplatnenie parkovania v centre neplánujeme,“ uviedol primátor. Mesto rovnako vyčlenilo jedno parkovacie miesto pre klientov MsÚ na dobu 15 minút, takže ak si idete vybaviť nejaký rýchly úkon, môžete ho prednostne využiť, je označené dopravnou značkou.

Málokto vie, že **na území mesta sa nachádza až 7 cintorínov**. Ich pripravenosť a čistotu pred Sviatkom všetkých svätých ich spolu s Pavlom Polčánim z Technických služieb kontroloval primátor osobne. „Pochváliť musím aj pozametané lístie po chodníkoch a úpravu zelene aj na hroboch neznámych, resp. nekomunikujúcich vlastníkov. Cintoríny sú pekne upravené, smetné nádoby na hlavnom cintoríne vyvážané počas Dušičiek takmer každý deň. Teším sa, že sme stretli množstvo občanov, ktorí vyjadrili spokojnosť s pripravenosťou cintorínov na Sviatok všetkých svätých a moja pochvala zas smeruje k vedeniu a zamestnancom našich Technických služieb. Naháňame a kritizujeme ich za množstvo vecí, ale tu je vidieť dobre urobenú robotu,“ povedal primátor a doplnil, že s náčelníkom Mestskej polície dohodli počas sviatkov, koordináciu parkovania v okolí hlavného cintorína, aby tam nevznikali zbytočné kolízne situácie.

Mesto získalo dotáciu 163 tisíc eur na opatrovanie odkázaných seniorov. Celkom symbolicky počas mesiaca úcty k starším sa Hnúšti podarilo získať túto vysokú sumu na mestskú opatrovateľskú službu. „Vďaka tejto dotácii môžeme naďalej pomáhať seniorom z Hnúšte priamo v ich domácnostiach, za čo ďakujem prednostke Maciakovej, vedúcej org. útvaru Hroncovej a ďalším kolegom, ktorí projekt vypracovali, Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré dotáciu poskytlo a v neposlednom rade všetkým opatrovateľkám a opatrovateľom, ktorí pre nás odvádzajú kvalitnú prácu,“ uviedol primátor.

Vďaka aktivite učiteľky Mgr. Ňuňukovej vznikol na ZŠ J. F. Rimavského krásny **poobedný krúžok**. Nazvali ho **"Pomocné labky"**, v rámci ktorého deti chodia popoludní pomáhať venčiť psíky. „Je to pre nás veľká pomoc, pretože ak sú psíky mimo útulku, vieme im rýchlejšie vyčistiť koterce, umyť misky, doplniť vodu a nachystať krmivo,“ uviedla Veronika Bublíniová, dobrovoľníčka z útulku. Útulok pre zimné obdobie zmenil otváracie hodiny až do 31.3.2022, venčiť psíky môžete prísť každý deň v čase od 14:00 do 15:30 hod., vrátane víkendov a sviatkov.

Každý rok sme kultivovanejší v nakladaní s odpadmi. Zatiaľ čo v roku 2019 po zbere nebezpečného odpadu ostal v meste na mnohých miestach neporiadok, v roku 2021 už takýto problém mestská polícia nezaznamenala. Pomohlo koordinovanie zberu mestskou políciou, aj množstvo ďalších opatrení – napríklad nový zberný dvor. **V poslednom období mesto eviduje aj znižovanie počtu nelegálnych čiernych skládok v prírode.**

Primátor vyzdvihol prácu mestskej polície. Okrem množstva iných činností každé školské ráno, v mraze, snehu a daždi, v každom ročnom období a v každom počasí sa starajú o to, aby sa naši školáci dostali do školy bezpečne.

Mesto preveruje možnosti zapojenia plynovodu v Hačave. Primátor po stretnutí so zástupcami občanov Hačavy požiadal, aby obyvatelia spísali, kto by mal záujem o pripojenie na zemný plyn. Aktívni občania o niekoľko dní doručili zoznam občanov. Mesto žiaľ zatiaľ dostalo iba negatívne správy – spoločnosť SPP Distribúcia takéto investičné aktivity už nevykonáva a mesto z vlastných zdrojov nedokáže investíciu odhadovanú na takmer 1 milión eur realizovať. Primátor aktivitu nezastavil a sľúbil, že budú čakať iné možnosti financovania.

LIDL má záujem postaviť v Hnúšti supermarket

Témou mesiaca november bol v Hnúšti LIDL. Hovorca spoločnosti totiž pre regionálne médiá potvrdil, že spoločnosť má v Hnúšti záujem postaviť novú predajňu. „Hnúšťa je pre nás zaujímavá s ohľadom na to, že predajňu v meste ešte nemáme a aj s ohľadom na spádovú oblasť,“ prezradil hovorca spoločnosti LIDL, Tomáš Bezák. Primátor mesta Roman Lebeda upresnil vývoj spolupráce: „So spoločnosťou LIDL rokujeme už od môjho nástupu do funkcie. Na začiatku nechceli o Hnúšti ani počuť, ale trpezlivo sme im pravidelne posielali listy a telefonovali s novými ponukami. Povedal by som, že som ich toľko otravoval, až pristali na osobné stretnutie, kde sme im ponúkli nové alternatívy pozemkov, dokonca som osobne obchádzal vlastníkov pozemkov, či by boli ochotní ich LIDL-u prediť. Som rád, že naši občania pochopili verejný záujem a súhlasili,“ vyjadril sa primátor Lebeda. Nasledovali mesiace, kedy sa v orgánoch LIDL-u rozhodovalo o ďalšom rozširovaní siete. „Expanziu spomalila aj pandémia, ale po celý čas sme boli v kontakte. Pomáhame Lidlu s množstvom vecí a som si istý, že práve intenzívna aktivita mňa ako primátora a kolegu Ing. Vaculu zo stavebného oddelenia rozhodla o tom, že LIDL má záujem postaviť tu svoj obchod čo najskôr. Dnes sme už v štádiu významného úspechu, keď sa mesto Hnúšťa môže stať jedným z mála miest na Slo-

vensku, ktoré nie je sídlom okresu, ale je v ňom obchod LIDL. To bude najlepšie vysvedčenie našej práce,“ uviedol primátor a doplnil, že ďakuje za podporu aj poslancom mesta: „Dovoľujem si využiť priestor v našich novinách a poďakovať aj poslancom MsZ, ktorí podporili moje návrhy na odkúpenie pozemkov, napriek tomu, že sme o výstavbe LIDL-u ešte nemohli hovoriť. Bolo to však v rámci dohody a stratégie ochrániť LIDL od špekulantov, ktorí by sa pokúsili vykúpiť pozemky skôr ako mesto a výstavba LIDL-u by mohla stroskotať na vydielaní vysokou cenou. Ešte nás pred výstavbou čaká množstvo administratívnych úkonov, ktoré sa musia urobiť, ale môžem povedať, že výstavba LIDL-u nebola nikdy tak blízko,“ uzavrel primátor Lebeda.

ilustračná fotografia, zdroj: LIDL

Mesto na jeseň ukončilo viaceré investičné aktivity

Nový asfaltový povrch dostalo priestranstvo za zmrzlinou na Ulici 1. mája. Je to aj dobrá správa pre občanov z Kolónie a Hlín, ktorí sa touto trasou presúvajú do centra. Zatiaľ čo pred 2 rokmi bolo na tomto mieste blato. Mesto

v dvoch etapách opravilo a vybudovalo nové chodníky, nové parkovacie plochy i vyasfaltovalo starý priestor. Staré dlažbové kocky budú využité pri výstavbe parkoviska pri Petrivalského vile.

Na sídlisku SNP pribudlo nové parkovisko. 21 parkovacích miest vzniklo na mieste nevyužívaného trávniku. „Miesto pre parkovisko sme vybrali ako jediné možné, pretože na iných plochách na sídlisku mesto Hnúšťa nevládní iný ucelený pozemok. Na parkovisku sme zvolili polovegetačné panely, ktoré neprehrievajú okolie a dovoľujú vode vsiaknuť do zeme. Kvôli parkovisku sme nemuseli vyrúbať žiadne stromy,“ uviedol primátor Lebeda s tým, že o parkovisko na tomto mieste ho požiadali občania sídliska. Doplnil, že sa ospravedlňuje občanom za dlhšie čakanie na asfaltovanie príjazdovej cesty.

Menšie parkovisko pribudlo tento rok aj v Kolónii pri bytovke č. 201. Spolu 6 parkovacích miest s využitím polovegetačných panelov vzniklo na boku paneláku, pri ktorom bol veľký problém s parkovaním. „Toto parkovisko inicioval poslanec Matúš Golian a mesto mu rado vyhovel. Aj keď ide o menší počet parkovacích miest, snažíme sa každý rok budovať niečo nové v každej mestskej časti, vrátane Kolónie. Tam v tomto roku z iniciatívy poslankyne Janky Vinclavovej došlo k odstráneniu rozpadnutých drevených búd a poslankyňa Erika Morová iniciovala výstavbu oddychového priestoru na ceste k elektrárni z participatívneho rozpočtu (písali sme o tom v minu-

lom čísla). Teší ma, že aj v Kolónii sú poslanci mesta aktívni a prichádzajú na mesto z novými nápadmi,“ uviedol primátor Roman Lebeda.

„Poďakovanie pri odstránení čiernych stavieb (starých búd), patrí primátorovi Lebedovi, ktorý navrhol postup a delegoval úlohy pre zamestnancov. Koordináciu poveril mňa, viceprimátora Šamina a pána Černáka z MsÚ. Dohodli sme spoločne s viceprimátorom stretnutie s obyvateľmi bytovky, vlastníkmí týchto prístreškov, ktoré už dávno neplnili svoj účel. Po niekoľkých stretnutiach a dohode sa podarilo búdy odstrániť vďaka občanom i

Technickým službám. Kolónia tak, ako ju väčšina obyvateľov pozná, zmenila svoj vzhľad po viac ako 50 rokoch. Prístrešky boli v dezolátnom stave, slúžili skôr na zába-
vu, ktorá bola problémom hlavne v letných mesiacoch. Verím, že obyvatelia kolónie sú radi, hanbiť sa za okolie už nemusia. V budúcnosti by sme tu mohli vytvoriť oddychovú zónu pre mamičky s deťmi alebo parkovacie miesta,“ informovala poslankyňa Janka Vinclavová.

Najväčšou investičnou aktivitou v tomto roku bolo vyasfaltovanie ulice v časti Hačava – Skálie. Táto ulica bola desiatky rokov v nevyhovujúcom stave. Poslanci mesta schválili dostatočný rozpočet na tieto investičné aktivity a

tak občania Skálie jazdia po krásnej novej ceste. V rámci protipovodňových opatrení sa podarilo opraviť aj plochu autobusovej zastávky, ktorá bola počas dažďov pravidelne vytopená a občania ju nemohli využívať.

Občania zo Skálie d'akujú za novú cestu

Mám 39 rokov a odkedy si pamätám, naša cesta bola rozbitá. Nový primátor prišiel a povedal, že cestu dá mesto opraviť, ale musíme počkať 3-4 roky, lebo má aj súrnejšie veci, ktoré potrebuje rýchlo opraviť. To nám už takto sľubovali 20 rokov a nič. Ale primátor slovo dodržal a tento rok dalo mesto opraviť cestu k našim domom. My, tu na Hačave a Skáľi, sme na okraji a veľa od mesta nečakáme, ale raz za 40 rokov by sa aj tu mohlo niečo urobiť poriadne. Teraz sa urobilo nielen poriadne, ale aj navyše, lebo mesto vyriešilo aj problém, kde voda stála na autobusovej zastávke. Ľudia museli stáť v daždi vonku, lebo pri zastávke a v nej bolo nad členky vody. Za všetkých občanov Hačavy – Skálie, ktorí podpísali petíciu za túto cestu, ďakujem primátorovi Romanovi Lebedovi, za splnený sľub a poslancom mestského zastupiteľstva, že ho podporujú v jeho dobrej práci.

Branislav Bodo, Hačava - Skálie

Kliešte a Náučný chodník Márie Széchy majú veľký úspech

Nový náučný chodník a jeho najväčšia atrakcia – vyhlídkové miesto Laz s 5,2 metrovým umeleckým dielom, železnými kliešťami, má medzi miestnymi i turistami úspech. Svedčí o tom množstvo fotografií uverejnených na internete.

Ku kliešťom sa najjednoduchšie dostanete peši zo sedla Brezina (medzi Hnúšťou a Brádnom), po červenej značke za cca 45 minút (2,5 km a prevýšenie 140 m). Ďalšou možnosťou je navštíviť toto miesto z mestskej časti Polom, zaparkovať pri autobusovej zastávke a pokračovať cez družstvo – výstup je kratší, ale stúpanie je prudšie (2 km a prevýšenie 120 m). Najnáročnejšia trasa vedie po zelenej turistickej značke z autobusovej stanice v Hnúšti,

cez chatovú oblasť Hôrka k vysielacu Štefov vrch a odtiaľ po zelenej značke až ku kliešťom (3,5 km a prevýšenie 400 m). Celý náučný chodník vedie od Kadluby po Polom a má vyše 9-kilomentrov, na ktorých je osadených 6 náučných tabúl o histórii Hnúšte a o ceste Márie Széchy. Prosíme turistov, aby rešpektovali výhrady majiteľov pozemkov a po náučnom chodníku sa nepohybovali na autách a motorkách.

Návštevy v partnerských mestách sme stihli aj v roku 2021

Jesenné obdobie uvoľnených COVID opatrení sme využili naplno a navštívili sme naše partnerské mestá v Čechách, Poľsku i u nových partnerov v Maďarsku.

České mesto **Dobruška**, s ktorým mesto spolupracuje od roku 2015, sme navštívili v mesiaci september. Ako vyplynulo z rozhovorov so starostom Petrom Lžíčařom, Dobruška má s Hnúšťou veľa podobného, podobný počet obyvateľov i bežné problémy malého mesta. Mesto kladie dôraz na svoju históriu, na ktorej stavia svoj cestovný ruch – niekoľko rokov prevádzkuje múzeum F.L.Věka, najvýznamnejšej miestnej osobnosti. Věkova aktivita bola veľmi podobná Matejovi Hrebendovi, rovnako išlo o národného buditeľa a spisovateľa, ktorý svoju obrodeneckú činnosť rozvíjal práve v Dobruške – požičiaval české noviny a knihy a zhromaždil veľkú zbierku kníh (viac ako 3 300 zväzkov). Slávnym sa stal až po smrti, keď jeho osud spísal slávny český autor Alois Jirásek v rovnomennom románe. Dielo má až 5 zväzkov a viac ako 2 300 strán. V roku 1971 osobnosť

Věka preslávil TV seriál, v ktorom hlavnú úlohu stvárnil Radoslav Brzobohatý. V tomto roku mesto otvorilo aj nové múzeum - Dům Františka Kupky, ktorým nás previedol miestostarosta Miroslav Sixta. Maliar F. Kupka v tejto budove prežil svoju mladosť a má tu krásne interaktívne múzeum. Obec vlastní aj niektoré originály jeho maliieb a ide o autora najdrahších českých obrazov. Tento rok v marci sa Kupkov obraz Tryskanie II. z roku 1923 sa stal najdrahším predaným dielom českého autora na zahraničnej aukcii. Trvalo len šesť minút, kým v londýnskej aukčnej sieni Sotheby's predali Kupkov obraz za rekordných vyše 230 miliónov českých korún (vyše 9 miliónov €). Mesto Dobruška tento rok odkúpilo aj bývalý hotel a samo ho prevádzkuje a podporuje tak cestovný ruch. Je to veľká inšpirácia aj pre poslancov Hnúšte, pretože ubytovanie by sme v Hnúšti mimoriadne potrebovali.

František Kupka: Panoráma Dobrušky, olej na plátne, 1889

Z Dobrušky je to už len 150 km k partnerom **do Poľska**. Okrem oficiálnych stretnutí sme prekvapili aj čestného občana mesta Hnúšťa Józefa Stanisława Mrówku, ktorý je dlhé roky hnacím motorom partnerstva mesta Hnúšťa a powiatu Lwóweckiego. Okrem množstva práce, ktoré robí pre svoju komunitu, občanov **obce Strzyżowiec** i celého okresu ako okresný poslanec, má množstvo práce aj doma na farme. A keďže každý dobrý hospodár určite rád ukáže výsledky svojej práce, prišli sme v rámci partnerskej návštevy aj na „kontrolu mraveniska“ – ako sám pán Mrówka (po slovensky mravec), svoje hospodárstvo nazýva. Spreádzal nás aj starosta okresu pán

Daniel Koko. Na takmer hektári pôdy pestuje obilniny, krmoviny, zemiaky a množstvo druhov zeleniny. Jedná sa o ekologické pestovanie- každý odpad z hospodárstva sa vracia v komposte či hnoji späť do pôdy. Zavlažovanie zabezpečuje zberom dažďovej vody zo striech. Na hospodárstve chová ovce a zajace, v sade vedľa domu pestuje ovocie. Nás najviac zaujali drienky, rakytníky a arónia, z ktorých vyrába domáce sirupy a víno. Kontrola na mravenisku dopadla na výbornú. Na pánovi Staszкови bolo vidieť, že každého hospodára pochvala celoročnej práce poteší a určite bude hrdý, že i občania Hnúšte, ktorí ho poznajú,vidia jeho hospodárstvo.

K novým partnerom v Maďarsku sme vycestovali 9. októbra, pretože v **Bükkszentkereszte** organizoval starosta Konrád Solymosi veľký hubový festival. My sme sa chceli prezentovať niečím slovenským, priniesli sme čerstvý ovčie syr, ktorý sme rozdávali spolu s tónmi fujary. A urobili sme dojem. Väčšina rodín v obci i okolí má slovenských predkov a niektoré dámy si pri zvuku fujary Milana Katreniaka aj poplakali. Milo nás prekvapila ústretovosť maďarských partnerov, veľká časť oficiálneho programu bola prekladaná do slovenčiny a deti z materskej školy, kde sa učia aj po slovensky, tancovali na slovenské pesničky. Stretli sme množstvo občanov, ktorí hovorili výbornou slovenčinou. V máji 2022 sme prisľúbili vyslať našich umelcov na tradičný slovenský deň, ktorý každoročne organizuje obec spolu s tamojšou Slovenskou menšinovou samosprávou.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Na jeseň boli dokončené ďalšie projekty participatívneho rozpočtu

Jednou z noviniek, ktoré zaviedol primátor mesta, bolo aj prideľovanie financií mesta na skrášlenie mestských častí. Občania si môžu požiadať o dotáciu na nákup materiálu, pridať vlastnú prácu a skrášliť tak svoje okolie. V roku 2021 bolo do každej z 10 mestských častí vyčlenených 500,- €, projekty schvaľuje komisia a poslanci mes-

ta. Vzhľadom na veľký úspech projektu navrhuje primátor poslancom zvýšiť sumu pre každú časť mesta (vrátane mestských častí Polom, Hačava, Skálie, Brádno, Maša, Likier, Kolónia a pre každé sídlisko zvlášť) túto sumu až na 800,- €. V tomto čísle novín vám priblížime 4 projekty, ktoré sa z participatívneho rozpočtu podarili.

Venčovisko rozšírili aktívni občania o výcvikové prvky

Výcvikové ihrisko pre malé a stredné psy – tak sa volal projekt, vďaka ktorému získali Jakub Nemec a Rada Paššáková od mesta 493,- € na vylepšenie priestoru venčoviska na Nábřeží Rimavy. „Nápad na tento projekt vznikol z potreby trávenia aktívnejšieho a zmysluplnejšieho času so svojimi malými štvornohými priateľmi. Keďže psí výbeh na Nábřeží Rimavy bol málo využívaný a cvičisko pri starom ihrisku je vyhradené len pre členov

kynologického klubu a veľké psy, cítili sme, že by bolo skvelé mať priestor s prekážkami, podliezkami, ploškami na skákanie v centre mesta i pre malé a stredné psíky. Sme si istí, že nápad prosper aj výbehu. Už nepôsobí opustene a ošumele. Prosím, využívajte ho s rešpektom a láskou. Na projekte pracovali J. Murinček, K. Murinčeková a R. Paššáková, ruku k dielu priložil M. Krajčí a T. Hlôška,“ napísala iniciátorka projektu, Rada Paššáková.

Susedia si skrášlili okolie paneláku č. 451

Obyvatelia bytovky č. 451 získali vďaka Monike Kolesárovej 460,- €, ktoré využili na úpravu priestranstva pred bytovým domom - opravu a náter oplotenia záhonu, opravu lavičky, vysadenie kvetín a kríkov a úpravu cesty na štrkové parkovisko. Pri realizácii podali pomocnú ruku aj J. Horváthová, O. Trochová, V. Rosenbergová, K. Kováčiková, A. Mališová, Z. Iboš, R. Pliešovský, J. Anderle, A. Kyzeková, J. Vetrák a mnoho ďalších. „Verím, že som na nikoho nezabudla, dá sa však povedať, že každý, koho som oslovila o pomoc, reagoval pozitívne, takže sa zapojili takmer všetci susedia. Poďakovanie patrí aj Milanovi Migalovi a mestu Hnúšťa za pomoc pri realizácii,“ uviedla autorka projektu, Monika Kolesárová.

Susedia si upravili priestranstvo pred vchodom i na sídlisku 1. mája

Vďaka participatívneho rozpočtu si na sídlisku 1. mája upravili chodník, malú predzáhradku s kvetmi a vytvorili veselé chodníky pre deti. Autorkou projektu je Anna Václavíková, ktorá s kamarátkou Lenkou Kockovou urobila okolo vchodu záhradku. Financie z mesta použili na vydláždenie chodníka, ktorým si susedia skracujú cestu. Vďaka práci šikovných susedov (J. Václavík, Š. Zajak,

M. Kováčik) majú nový prístupový chodníček. Susedky (A. Václavíková, M. Vetráková, I. Repáková) posadili kvety, vytvorili skalničku a podosýpali mulčovacíu kôru k existujúcim záhonom. Vytvorili aj pekné hry pre deti – A. Václavíková so Z. Struhárovou a E. Petrokovou namaľovali na asfaltové ihrisko dve hry na chodník - klasickú škôlku a mini cestičku na preskakovanie a balans.

Na Klokočovej skrátili priestor pred základnou školou

Po odstránení prehusteného porastu a doplnení rôznych prvkov došlo pred ZŠ na Klokočovej k skrátčeniu celého zeleného priestoru popri ceste a v rámci revitalizácie došlo k prepojeniu rekreačnej, environmentálnej a edukačnej funkcie. Priestor je určený nielen pre študentov a rodičov školy, ale aj pre širokú verejnosť. Autormi projektu sú K. Kovalančíková a M. Horváthová, J. Kovalančík, I. Humenová, k brigádám sa pripojili aj riaditeľka Cikraiová a kolektív učiteľov i rodičov. „Vďaka podporenému projektu nášho rodičovského združenia, ktorý bol finan-

covaný z participatívneho rozpočtu mesta Hnúšťa a nadácie TESCO, sa nám podarilo zatraktívniť prostredie pred budovou ZŠ na ulici Klokočovej. Priestor sme vlastnoručne osvetlili, upravili a vytvorili posedenie, kde estetickú hodnotu budú dotvárať vyvýšené záhony, hmyzie domčeky a búbky pre vtáčky. Veríme, že čakanie rodičov na našich žiakov či žiakov na svojich spolužiakov tak skrátíme posedením v príjemnom prostredí. Ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na realizácii projektu,“ vyjadril sa kolektív ZŠ Klokočova.

Prvé kroky pre krajšie dopravné ihrisko

Mesto Hnúšťa vykúpilo pozemky pod dopravným ihriskom. Umožní nám to čerpať granty na rekonštrukciu celého ihriska. Na úvod musím pochváliť aktivitu bývalej pani riaditeľky CVČ Janky Paučovej, jej kolegyne Denisky Kamodovej a ich pomocníkov, ktorí zrealizovali niekoľko brigád, počas ktorých spolu s dobrovoľníkmi ihrisko vyčistili a skrátili. Vďaka projektu Tesco získali financie i na výsadbu nových drevín a kvetov. Náčelník MsP Peter Rukavica a bývalý zamestnanec MsÚ Ľubomír Baláška vďaka sponzorskému daru Milana Migaľu zaasfaltovali vyčistené praskliny na cestičkách a mesto Hnúšťa zabezpečilo kompletnú opravu unbunky v areáli. Mesto Hnúšťa na tento priestor tiež nezabudlo, minulý rok sme tam inštalovali pekné detské ihrisko a rovnako sme odstránili nefunkčnú a už i nebezpečnú konštrukciu U rampy. Čo je ale dôležitejšie, mestu sa v priebehu jedného roka podarila aj ďalšia dôležitá vec. Doteraz sme totiž nevlastnili ani meter pozemku pod dopravným ihriskom a kvôli tomu sme sa nemohli usilovať o financie z projektov. Preto sme sa pustili do práce a za posledný rok sme

vykúpili pozemky pod „dopravkom“ do majetku mesta, čo znamená, že sa budeme môcť uchádzať o finančnú podporu z rôznych projektových schém. Ďakujem nášmu CVČ za peknú aktivitu i všetkým deťom a rodičom, ktorí sa zapojili do brigád. Verím, že ich mesto odmení tak, že vďaka vykúpeným pozemkom sa podarí kompletne zrekonštruovať aj asfaltové povrchy a zmodernizovať celé ihrisko. Naše mesto si pekné dopravko zaslúži.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Banským mestom môže Hnúšťa zostať ešte 100 rokov

Zásoby magnezitu v objeme zhruba 20 miliónov ton obsahuje ložisko pri Hačave-Mútniku, mestskej časti Hnúšte. Pri súčasnom objeme ťažby dostupná surovina vystačí minimálne na sto rokov. Echoviny.sk o tom informoval riaditeľ Gemerskej nerudnej spoločnosti Miroslav Mrnka. „Momentálne u nás pracuje 52 ľudí, z toho v bani 12. Ročne vyťažíme okolo 15 tisíc ton magnezitu. Tu sa aj spracováva, časť drvíme na ďalšie spracovanie do železiarní a časť melieme do hnojív alebo do infúzných roztokov,“ vysvetlil Mrnka. Súčasťou hačavského banského systému je autotunel pre nákladné vozidlá, ktorý má dĺžku zhruba kilometer s prevýšením 92 metrov. Celý komplex pozostáva z niekoľkých kilometrov banských chodieb. Tie, ktoré sú vyťažené, bývajú následne zavalené. Hĺbka bane sa mení od 40 do 200 metrov. Zaujímavosťou bane v Mútniku má byť aj expozícia histórie baníctva, ktorej hlbinná časť bude inštalovaná priamo v jednej z nevyužívaných banských chodieb. Pôjde teda o slovenský, ale možno aj európsky unikát – expozíciu v

stále využívanej bani. Región Gemer sa v minulosti baníctvom preslávil, okrem iného sa tu nachádzalo najväčšie ložisko železnej rudy v celom Uhorsku – vo vrchu Železník. V súčasnosti je banská činnosť prítomná iba v niekoľkých lokalitách, okrem Hnúšte je to napríklad Jelšava, Lubeník či Gemerská Poloma.

Zdroj: Echoviny.sk

Riaditeľ spoločnosti GE.NE.S a.s. Ing. Mrnka
(v strede) pred vstupom do podzemia

Na pána Pupalu ostane spomienka aj v banskom múzeu

2.9.2021 sme sa navždy rozlúčili s našim rodákom, pánom Ondrejom Pupalom. Mal som tú česť sa s ním niekoľkokrát rozprávať o histórii mesta a jeho spomienkach na prácu v baniach. Pán Ondrej sa narodil v Kotlíšti, kde prežil detstvo, neskôr bývali v tzv. Baníckom činžáku a

nakoniec v tzv. Čínskom múre. Aj na dôchodku sa aktívne venoval práci pre mládež v Kickbox klube Leon v Hnúšti. Mestu venoval niekoľko historických fotografií a vzácných baníckych exponátov, okrem iných i banícku uniformu a viacero minerálov vrátane krásneho kusu pyritu, ktorý sám našiel počas práce v bani Samo na Kudlove. Sľúbil som mu, že ho vezmem na najbližšiu prehliadku bane na Mútniku, chcel si pospomínať na staré časy. Svoj sľub sa mi už žiaľ nepodarilo splniť, pretože keď sme ho ohľadom bližšie sa prehliadky kontaktovali, dozvedeli sme sa, že je už v nemocnici, kde neskôr aj umrel. Na tohto hrdého Hnúšťana nám ostane pekná spomienka - veci, ktoré mestu venoval, budú vystavené s poďakovaním, jeho menom a fotografiou v pripravovanom banskom múzeu. Ďakujeme a spomíname.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Opustil nás Michal Kališka

Michal Kališka sa narodil 21. novembra 1941 v Hnúšti. V rokoch 1959-1963 študoval na Pedagogickom inštitúte v Banskej Bystrici, neskôr absolvoval postrgraduálne štúdium v Bratislave so zameraním na kultúrno-osvetovú prácu a v rokoch 1979-1982 Inštitút štátnej a verejnej správy pri Právnickej fakulte v Bratislave. Pár rokov bol učiteľom v Rimavskej Bani a v Lukovištiach. V rokoch 1970-1977 pôsobil ako riaditeľ Mestského Domu osvetu v Hnúšti, neskôr ako krajský inšpektor kultúry, riaditeľ Krajského kultúrneho strediska – Dome družby, riaditeľ Domu matice slovenskej a ako odborný pracovník pre kultúrnu prácu. Bol spoluzakladateľom Festivalu speváckych zborov Ma-

tice slovenskej, zakladateľom tradície konania Medzinárodného dixielandového festivalu v B. Bystrici i jeho prepojení na festivaly v Šalgotárjane, Krakove a Hradci Králové. Venoval sa histórii džezu a populárnej hudby v B. Bystrici. V roku 1984 založil Klub rodákov Gemera-Malahontu, s ktorými organizoval plesy rodákov, futbalové turnaje a spoločenské stretnutia. Od roku 1986 bol nositeľom titulu zaslúžilý pracovník kultúry, od roku 2001 nositeľ Zlatej medaily Domu MS a boli mu udelené viaceré čestné uznania. Je zapísaný v encyklopédii Kto bol kto v B. Bystrici v roku 2001. V roku 2002 mu primátor mesta Hnúšťa udelil Čestné občianstvo za neoceniteľnú pomoc a obohatenie ľudského poznania tvorivými výkonmi v oblasti kultúry. Michal Kališka zomrel 14. októbra 2021. Česť jeho pamiatke.

Spor pre mestské noviny

Niektorým poslancom sa nepáči, že primátor do nich prispieva obsahom. Na zasadnutí riešili okrem iného aj to, prečo primátor Roman Lebeda do mestských novín Hnúšťanský hlas prispieva tak často a podľa niektorých poslancov nie je obsah vyvážený. Ako prvá sa k tejto téme ozvala poslankyňa Katarína Moncoľová. „Z posledného čísla mestských novín sa javí, ako by články nemal kto písať. A tak jediným redaktorom je pán primátor. Väčšinu článkov napísal a aj sa sám pochválil. Písanie v takejto forme hodnotím ako veľký konflikt záujmov a zneužitie jeho postavenia. Mestské noviny majú byť objektívne a nemajú zvýhodňovať žiadneho aktéra," povedala Moncoľová. K jej vyjadreniu povedal svoje stanovisko aj primátor Lebeda. „Pani Moncoľová, nemusí sa vám triasť hlas. Všetci vieme, že vám vadí, že prezentujem svoju prácu. Je to váš názor, ja na tom nevidím nič porušujúce. Keď ma požiadajú či nechcem prispieť do novín, napíšem im zoznam článkov, robí sa v meste veľa. Každý z vás má právo napísať článok, nikdy nikomu nebolo odmietnuté. Každý má právo prezentovať svoju prácu, na to mestské noviny sú," vyjadril sa Lebeda. Ako ďalej doplnila predsedníčka redakčnej rady a zároveň riaditeľka Mestského kultúrneho strediska Diana Vojenčiaková, pred uzávierkou vyzývajú všetky organizácie mesta, aby prispeli svojimi textami do novín. „Všetci vedia, že to majú robiť a aj to posielajú. Nie je pravda, že nemáme články a dopĺňame ich pánom primátorom. Redakčná rada sa pravidelne stretáva, pozvánky dostávajú všetci členovia, no, bohužiaľ, väčšina z nich sa nezúčastňuje," spomenula Vojenčiaková. K téme sa vyjadrila aj poslankyňa Margita Féderová: „My nie sme profesionálne noviny. Žurnalista, ktorý je za svoju prácu platený, si vyhladáva sám autorské články. My zbierame, čo máme. Každé noviny majú rubriku, že čo majú nové v meste. Myslím, že primátor vyplní tú rubriku. Keby sme to dali ako stĺpček niekde na okraj, tých informácií by tam bolo veľmi málo," povedala Féderová. Hnúšťanský hlas podľa nej čítajú hlavne starší ľudia. „Tí mladí o to nejavia záujem. A tí starší sú celkom spokojní, pretože tam majú novinky a

dozvedia sa hocikaké klebety. Ja sa síce nezúčastňujem redakčnej rady tak často, no vždy tie noviny upravím po gramatickej stránke. Štylisticky do autorských článkov nechcem zasahovať," doplnila. Primátor zareagoval, že si dáva pozor na to, aby vždy za ich prácu pochválil aj poslancov. „Vždy uvediem, že ďakujem poslancom, že niečo schválili, podporili či vyšli v ústrety. Nemôžete intrigovať, že si privlastňujem cudziu robotu. A to, že ja vo svojom voľnom čase po nociach, ktorý ukradnem svojej rodine, píšem články do mestských novín, ak to má byť nejaký problém, tak pardon," reagoval Lebeda. Na slová Moncoľovej nadviazala aj poslankyňa Vargová s tým, že mestské noviny majú štatút. „Píše sa tam, že obsah tvorí redakčná rada, ktorej súčasťou primátor nie je. Najprv má obsah vytvoriť redakčná rada a k tomu požiadať tých prispievateľov. Ako problém to nevnímam len pani poslankyňa Moncoľová. Ja mám podobnú spätnú väzbu od viacerých občanov, lenže oni sa boja vyjadriť svoj názor, ktorý je proti primátorovi. V mnohých číslach je prevaha toho, čo prispievaš ako primátor. Nikto nehovorí o tom, že je to hanobenie tvojej dobrovoľníckej práce," dodala Vargová. Ako ďalej pokračovala prednostka Mestského úradu a členka redakčnej rady Oľga Maciaková, pred každým vydaním oslovujú ľudí a organizácie v meste, aby nám prispievali nejakými článkami: „Ešte sa nestalo, že by sme niekoho odmietli, alebo by sme im to nezverejnili. Ak bol článok dlhý, krátili sme ho. Nie je pravda, že by sme niekomu povedali, že to nebude zverejnené."

Zdroj: Echoviny.sk

Knižica hostila spisovateľa Jozefa Banáša

27.októbra sme po piatich rokoch opäť privítali najpredávanejšieho a najprekladanejšieho slovenského spisovateľa, Jozefa Banáša. Kniha "Som Baťa, dokážem to!" je príbehom zakladateľa Tomáša Baťu, najúspešnejšieho česko-slovenského podnikateľa, ktorý sa zaradil i medzi najúspešnejších svetových podnikateľov. „Raz budem obúvať celý svet.“ Tak znel jeho detský sen, ktorý sa mu o 40 rokov splnil. Ako to dokázal? Ako začal, vytrval a zvíťazil? To všetko sa dočítate v spomínanej knižke, ktorú máme k dispozícii i v našej knižnici. Jozef Banáš je nositeľom množstva ocenení (Zlatá kniha, Platinová kniha, Panta Rhei Awards, ...) a získal aj hlavnú cenu Literárneho fondu za román "Prebijem sa! Štefánik", ktorý sa v roku 2020 stal odporúčanou literatúrou. Vydal 44 kníh, z toho 25 v zahraničí. Mnohé dosahujú desaťtisícové náklady – román Kód 9, z ktorého sa predalo vyše 55 tisíc výtlačkov, je jedným z najúspešnejších románov v histórii slovenskej literatúry. Ďakujeme Jozefovi Banášovi za vynikajúcu besedu a, samozrejme, všetkým vám, ktorí ste sa na nej zúčastnili.

Október v klube

V klube nemá byť kedy smutno, veď jedna akcia končí a vám veľa telesného a duševného zdravia a budem prosieť vzápätí už vzniká nová. Mesiac október je mesiacom, Pána, aby vás polieval ako kvety, aby ste nikdy nezvädli. ktorý patrí hlavne starším, a tak sme sa zúčastnili na prehliadke záujmovej tvorivosti v Rimavskom Brezove. Gemersko- Malohontské osvetové stredisko nás každý rok pozýva na túto zaujímavú prehliadku. V októbri nás nezabudli pozdraviť spevom a hudbou žiaci zo ZUŠ-ky. Žiaci zo ZŠ Klokočova nás obdarili darčekom a žiaci z komunitného centra nás prekvapili veselým programom. Nezabudli na nás ani z MsKS a pozvali nás do divadla. Ďakujeme, že nezabúdate. A ja, v mene klubu seniorov, ďakujem všetkým členom a seniorom v Hnúšti. Prajem

Mária Zdechovanová, predsedkyňa

FOTO: archív M. Z.

Mesiac úcty k starším

V mesiaci október si intenzívnejšie pripomínáme potrebu prejavovať svoju pozornosť, vďaku a úctu na všetkých starších, ktorí obetovali svoj čas, prácu a zdravie, aby ďalšia generácia mohla viesť krajší a lepší život. MsKS si kaž-

doročne uctí seniorov mesta kultúrnym podujatím. Žiaľ, ani tento rok nám epidemiologická situácia nedovolila zorganizovať tanečnú zábavu so živou hudbou. Preto sme koncom októbra pozvali hercov z Potulného divadla Jé+Té z Medzibrodu, aby potešili divákov svojou veselohrou Don Kychot, s ktorou získali prvé miesto na tohtoročnej krajskej súťaži Zochova divadelná Revúca. Ďakujeme vynikajúcim hercom Jurajovi Haviarovi a Tomášovi Pohorelcovi za popoludnie plné smiechu. Seniorom prajeme veľa zdravia, radosti a životného optimizmu. Nech sú vaše dni obklopené láskou, úctou a pozornosťou svojich najbližších.

Deti zo ŠZŠ nezabúdajú

Poslaním nášho školského zariadenia je výchova a vzdelávanie detí, a tým aj vstúpanie základných morálnych vlastností, ako je i úcta k starým rodičom a spoluobčanom. Žiaci z našej Špeciálnej základnej školy ani tento rok nezabudli na našich bývalých kolegov a spoločne sme im poslali milý pozdrav od celého nášho kolektívu. Želáme vám jeseň plnú lásky, žiarivých farieb, vône kávy a vrúcnych objatí.

deti a kolektív ŠZŠ Hnúšťa

FOTO: S.Š.

Ako to vidíme, vnímame a cítime my...

Dňa 14.10 a 21.10 sme s pani učiteľkou Mgr. Janette Ferancovou navštívili Komunitné centrá v Hnúšti a v Klenovci. Chceme sa poďakovať za tieto exkurzie, pretože vďaka nim sme sa dozvedeli veľa nových a zaujímavých informácií. My, ako žiaci 2. A triedy, sme sa zhodli, že všade bola príjemná atmosféra a hlavne priateľský kolektív. Trochu nás zaskočilo, že práve o komunitnom centre si ľudia myslia, že je to určené len pre sociálne slabších (Rómov), čo nie je vôbec pravda. Sociálne pracovníčky v centrách pomáhajú deťom s domácimi úlohami. Ak prejavia záujem, vyplňajú im aj voľný čas rôznymi aktivitami, ktoré deti bavia a pomáhajú im viac sa rozvíjať. Ceníme si ich za to, čo všetko robia pre deti a mládež. Samozrejme, komunitné centrá pomáhajú aj tínedžerom, s ktorými hlavne komunikujú o ich problémoch, čo je taktiež pre nich veľmi dôležité. Pomáhajú aj dospelým, kde najčastejším problémom je práca, nezamestnanosť. Pomáhajú im nájsť si prácu, vyplňať rôzne tlačivá,

riešiť osobný bankrot a veľa podobného. Chceme sa Vám poďakovať, že sme Vás mohli navštíviť, pretože to bolo pre nás veľkým prínosom. Už teraz sa tešíme na prax, ktorú absolvujeme vo vašich komunitných centrách, dokonca niektorí z nás sa už teraz vidia ako vaši spolupracovníci. Ďakujeme vám krásne.

Rebeka a Michaela, 2.A, SOŠ Hnúšťa

FOTO: J.F.

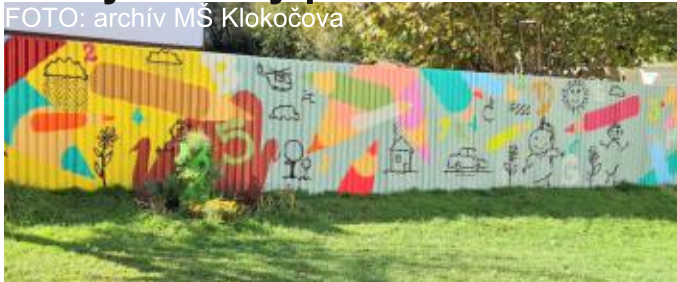

Máme rozprávkovovo-veselý farebný plot!

Detičky našej materskej školy Klokočova čakalo dňa 19.10.2021 krásne prekvapenie! Priestory škôlky od spomínaného dňa zdobí krásny farebný, veselý plot. Za úžasnú prácu sa chceme poďakovať Jozefovi z Graffiti Studio71, ktorý skrášil našu školskú záhradu doslova za symbolickú cenu a pani Janke Ivargovej z Robotníckeho domu za sponzorstvo. Ďakujeme.

Eva Šafáriková, riaditeľka

FOTO: archív MŠ Klokočova

Túlavé nožičky škôlkarov z Materskej školy Nábřežie Rimavy

Hoci máme za sebou len dva mesiace školského roka, naši škôlkari už absolvovali množstvo zaujímavých aktivít. Počasie v mesiaci október bolo vynikajúce, a tak sme ho my – škôlkari, využili naplno. Každý týždeň nám priniesol niečo nové a zaujímavé. Či to už bola turistická vychádzka na lúku, kde sme si nazbierali posledné bylinky, z ktorých pripravíme v zime bylinkový čaj, alebo návšteva lesného skanzenu v Tisovci. Európsky týždeň športu sme si užili na futbalovom ihrisku vďaka rôznym športovým aktivitám. Do našej školskej záhrady prišli aj vycvičené psy z kynologického klubu v Hnúšti a oboznámili sme sa s ich výcvikom. Niektorí z nás boli pozrieť ako sa lisuje hrozno či ako sa majú zvieratká v CVČ. A, samozrejme, nesmieme zabudnúť na turistickú vychádzku k lesnému kýmldu, kde sme odniesli potravu pre

zver. Mesiac október sme ukončili tekvicovým popoludním a programom pre starých rodičov. Uvidíme, čo nám priniesie nový mesiac, no už teraz sa naň veľmi tešíme.

deti z Materskej školy Nábřežie Rimavy

FOTO: archív MŠ NR

Čítame radi

FOTO: archív ZŠ Klokočova

Schopnosť čítať je základným nástrojom uplatňovania práva na vzdelanie, ktoré je zakotvené v Deklarácii ľudských práv. Úloha knihy ako zdroja vzdelávania od čias J. A. Komenského mnohonásobne vzrástla. Rozhlas, televízia, internet sú síce významným obohatením zdrojov poznania, no nemôžu nahradiť knihu. Nemecký básnik Novalis svojho času napísal: „Čítanie dobrej knihy je ustavičný dialóg, pri ktorom nás kniha oslovuje a naša duša odpovedá.“ Keďže dobrých kníh nikdy nie je dosť a v našej škole sa snažíme o rozvíjanie vzťahu žiakov ku knihám a k ich čítaniu, ešte v minulom školskom roku sme sa prihlásili do projektu „Čítame radi 2“, v ktorom sme boli úspešní. Vďaka rozvojovému projektu MŠVVaŠ SR je naša školská knižnica bohatšia o knihy v hodnote 800,- €. Anna zo Zeleného domu, Danko a Janka, Hasťošovci, Krysburger, Pippi Dlhá Pančucha, Akčan Tyrok, Traja pátrači, Vežovníček a ďalšie knižné tituly (spolu 130 kníh) čakajú na svojich malých i väčších čitateľov.

kolektív ZŠ Klokočova

Eko Alarm

V mesiaci jún 2021 sa naša Špeciálna základná škola v Hnúšti zapojila do projektu EKOALARM, ktorého cieľom je zavedenie systému zberu triedeného odpadu na školách. Projektom sme pre školu získali 12 sád košov na trojzložkový triedený zber odpadu. Koše sú vyrobené priamo na Slovensku z druhotných surovín a nám robia radosť od konca septembra. Umiestnili sme ich v trie-

dach a v jedálni. Počas celého týždňa žiaci s pani učiteľkami v triedach vážili roztriedený odpad (komunálny odpad: 7,025 kg, plasty: 4,855 kg a papier: 6,170 kg). Indiánska múdrosť hovorí: „Našu planétu sme nezdedili od našich otcov, požičali sme si ju od našich detí.“ A preto veríme, že i malý krôčik našej školy zmôže veľkú vec.

kolektív ŠZŠ Hnúšťa

Dvojnásobná jubilantka - Hnúšťanská dychovka

Je to až neuveriteľné, že dychová hudba mesta Hnúšťa funguje nepretržite už 75 rokov. Bola síce založená v roku 1941 – druhé okružie jubileum 80 rokov, ale udalosti tej doby v roku 1943 prerušili jej činnosť. V auguste 1946 sa dohodli hudobní nadšenci a už 1. septembra 1946 začali znovu nacvičovať v Štátnej meštianskej škole v Hnúšti. Pod dirigentskou taktovkou Ondreja Štefka prevzali od predchádzajúceho súboru 18 hudobných nástrojov – zväčša poškodených, rozladených. Spoločne s Jozefom Benkom, Jánom Fábrym, Tiborom Malinom a Jozefom Majorošom vybrali z dobrovoľne sa hlásiacich mladých mužov hudobníkov a prideliť im opravené nástroje. Verejnosti sa predstavili už koncom apríla 1947 prvým hudobným večierkom a 1. mája toho istého roku vyhrávali v sprievode a na slávnostiach. Neskôr získali ďalších 13 nových hudobných nástrojov, 11 pultov a nový notový materiál. V roku 1951 prevzal dirigentskú taktovku Jozef Majoroš, a v roku 1956 ho vystriedal Jozef Benko, ktorý obohatil kolektív aj novými hudobníkmi. V roku 1971 sa stal kapelníkom na rekordných 42 rokov Lacko Tečka Tököly, ktorý tu hrával už ako jedenásťročný až do svojho „odchodu“ v roku 2013 – úctyhodných 67 rokov. Odvtedy sú v čele Dychovej hudby mesta Hnúšťa dvaja páni – Karolko Teicher – vedúci a Peťo Majoroš Dis.art, umelecký šéf. Ďalších sedem statočných členov z Hnúšte – Miško Bagačka, Igor Mico Školník, Ferko Hradovský, Milan Gabčo, Ľuboš Kúdela, Vladko Vančík a Tomáško Spodniak. Do 22-členného súboru počítame aj muzikantov, ktorí im chodia vypomáhať z Rim. Soboty, Jelšavy, Sirku, Tisovca. Jediná členka nežného pohlavia Alicka Brsková si užíva materskú dovolenku. Dúfajme, že sa náš súbor rozrastie o ďalšiu generáciu muzikantiek. Veľa festivalov, podujatí, slávností a vystúpení od založenia naši chlapci z dychovky absolvovali. Mnohí skvelí hudobníci sa v nej za tie dlhé roky

vystriedali. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa čo len malým kúskom pricinili k dožitiu našej „krásavice“ do seniorského veku. Boli to hlavne manželky, ktoré ich podporovali, fandili a tolerovali vášeň a lásku k dychovej hudbe. Voľný čas trávili spolu s rodinami na Brezine alebo neskôr na Krokave – v lete pri guláši, v zime pri zabíjačkách. Nádejní hudobníci juniori, dievčatá či chlapci, neostali ďaleko od svojich predkov. Keď sa tí išli potrunderiť, brali nástroje do rúk a „lúdili“ melódie a rytmy všelijaké. Bolo že to zábavy... Hnúšťanskí dychovkári nemali a ani nemajú cestu dláždenú medom. Spoločne utužujú priateľstvá, spolu sú šťastní, veselí a určite sa im problémy prekonávajú ľahšie s kamarátmi, muzikantami. Nuž, ty naša jubilantka, 75 alebo 80 ročná. Ostáva popriať ti aj tvojim členom, majstrom hudobníkom, veľa tvorivých síl, úrodu melódií a pesničiek. Zdravie nech im dovolí rozdávať svoje umenie pre potechu iným.

Hilda Ginisová, MsKS

FOTO: archív H.G.

Získajte podporu na rozvoj podnikania

FOTO: Petra Rapčanová

Výzva pod názvom *A1 Podpora podnikania a inovácií* je určená pre mikropodniky a malé podniky podnikajúce v rôznych oblastiach okrem poľnohospodárskej prvovýroby. Medzi oprávnené činnosti patrí široká škála oblastí od priemyselnej výroby rôzneho zamerania, stavebníctva, dopravy a skladovania, cez ubytovacie a stravovacie služby, umenie, zábavu či rekreáciu až po informačné a komunikačné služby, odborné činnosti i zdravotníctvo. Dotáciu je možné získať na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu stavieb, nákup strojov, prístrojov a zariadení, dopravných prostriedkov, technológií aj marketingové aktivity. Projekty je možné predkladať každý mesiac až do vyčerpania financií vo výzve, preto odporúčame predložiť projekt čo najskôr.

MAS MALOHONT má aktuálne vyhlásené 2 výzvy na predkladanie projektov, ktoré sú určené pre podnikateľov pôsobiach na jej území vrátane mesta Hnúšťa.

Druhá výzva je zameraná na podporu spracovania a predaja produktov. O financie na svoje projekty sa môžu uchádzať poľnohospodári a spracovatelia potravín. Medzi oprávnené činnosti patrí napríklad výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výrobných prevádzok, skladov a predajní poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, nákup strojov, prístrojov a technológií či špeciálnych automobilov. Tieto činnosti je možné realizovať napríklad v oblasti mäsopriemyslu, výroby mliečnych výrobkov, pekárenského priemyslu, výroby džemov, konzervárenského priemyslu či výroby nápojov. Medzi ďalšie činnosti patrí spracovanie medu, liečivých rastlín, osív a sadív. Projekty je možné predkladať do 28.1. 2022. Výška podpory na jeden projekt môže byť od 10 tisíc do 100 tisíc eur a môže tvoriť maximálne 55 % z celkových oprávnených výdavkov. To znamená, že minimálne 45 % výdavkov musí byť financovaných z vlastných zdrojov podnikateľa. Jednou z podmienok je zároveň vytvorenie pracovného miesta. Podrobné informácie nájdete na web stránke www.malohont.sk

Ing. Miroslava Vargová, manažérka MAS MALOHONT

História: Nemecké bojové vozidlo na námestí i spomienky na bufet

Počas II. svetovej vojny sa cez Hnúšťu prehnal front pomerne rýchlo. Zápis v našej kronike hovorí o tom, že ústup Nemcov cez Hnúšťu kryli dva tanky, ktoré v noci z 22. na 23. januára 1945 stáli na konci Hnúšte, medzi ihriskom a ľudovou štátnou meštianskou školou, a v tých miestach medzi Rimavou a meštianskou školou boli nasadené i ťažké a ľahké nemecké guľomety, ktoré celú noc púšťali dávky smerom na Likier a Rimavské Brezovo. „Okolo 5. hodiny ráno asi po trikrát vystrelili i nemecké tanky, ale hneď na to sa ozval z kraja hory pod Sincom ťažký ruský guľomet a páľil priamo na tanky. Pešie nemecké vojsko pod ochranou tankov ihneď ustúpilo cez Hnúšťu smerom na Tisovec. Asi o pol 6 ráno ustupujúci tankisti vyhodili do vzduchu oba cestné mosty v Hnúšti, pričom boli veľmi ťažko poškodené okolité budovy. Pred šiestou hodinou ráno 23. januára popri železničnej trati smerom od Likiera prichádzajú prví príslušníci Červenej armády, mladí červenolíci chlapi, odetí v bielych plášťoch. A hneď na to vidieť prichádzať ďalších z dolinky Ždiar, smerom od Branzovej a potom hlavný prúd štátnou hradskou, smerom od Likiera, ktorí ihneď zaistujú aj delostrelectvom. Obyvateľstvo vychádza a radostne ich pozdravuje. Červená armáda v ten deň postúpila až do obce Hačava, odkiaľ vo vzdialenosti asi 200 metrov sa nachádzalo záchytné opevňovacie pásmo Nemcov. Boj tam trval 5 dní a 5 nocí, v ktorom zasiahli i povestné kaľuše, kým Nemci boli vyhnaní až na Pohronie,“ toľko spomína Kronika mesta Hnúšťa. O aké nemecké tanky išlo, o tom sa kronika, v ktorej túto spomienku zapísal kronikár a slávny rodák prof. Štefan Pasiar, nezmieňuje a z tohto obdobia sa nezachovala ani žiadna fotografia. Vzácný záber do povojnovej histórie sme však nedávno objavili na jednej z najzaujímavejších historických fotografií Hnúšte. Je na nej nemecké polopásové obrnené vozidlo SdKfz 10. Tieto vozidlá slúžili na všetkých významných bojiskách II. svetovej vojny - od nemeckej invázie do Poľska, obsadenia Francúzska, balkánskych kampaní, v Leningrade, Stalingrade, v severnej Afrike až po obranu ríše a protiútoky v Ardenách. Po skončení vojny zostalo na území Československa veľké množstvo týchto vozidiel. Modely 251 boli zaradené do výzbroje československej armády pod označením HKL6p, hovo-

vo označovaných aj „haki“, modely s označením SdKfz 10 sa očividne dostali aj do rúk roľníckych družstiev. A tak 1. mája 1952 priviezli na oslavy Sviatku práce účastníkov osláv z Kokavy nad Rimavicou - tak to aspoň uvádza Pavel Haluka z Kokavy. Fotografia je odfotená na našom námestí (v pozadí vidieť mestský úrad a vedľa domček s občerstvením, ktorý existuje dodnes). Po zverejnení fotografie na internete mi napísali niektorí pamätníci viac informácií ku tejto fotografii: „Pamätám si dobre, že som ako malé decko obdivoval, ako toto pásové vozidlo chodilo spolu s motorkami do kopca medzi hnúšťanským amfiteátrom a teraz už zbúranou budovou Zväzarmu, neskôr Stanica mladých turistov,“ napísal pán Vladimír Selčan. Viac informácií o bufete vedľa mestského úradu doplnil Ondrej Ľaudár: „Volali sme to k Žabčičke, chodilo sa tam na pivo, poldecí, ale aj varené víno a občerstvenie,“ a doplnila ho Želmíra Nemcová: „Predávalo sa tak aj tekuté. Predavačka sa volala pani Zavčíková. Vtedy som bývala na SNP za 60-tkou a chodili sme tam na malinovku. Predávali tam aj obložené žemle, ruské vajcia a rôzne šaláty.“ Na stánok si spomenul aj Július Dráždík: „Predávali tam aj utopence, zavináče a fajnšie zákusky. Nízka pani Zavčíková ich vedela núkať a potom ham-ham na stojáka,“ napísal mi pán Dráždík. Za všetky spomienky, ktoré mi posielate, všetkým pamätníkom veľmi pekne ďakujem a verím, že aj vás poteší tento text. Ak by ste mali zaujímavé informácie o histórii mesta, neváhajte ma kontaktovať na t.č.: 047 202 88 11.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Deň nevidiacich

13. novembra sme si pripomenuli Deň nevidiacich. Na jeseň sa okrem neho slávi už od roku 1980 Medzinárodný deň bielej palice. 13. november 1745 sa vo Francúzsku narodil Valentín Haüy. Ponižujúce postavenie slepcov ho privedlo k hľadaniu prostriedkov na získanie väčšej dôstojnosti a osobnej nezávislosti zrakovu postihnutých. Najskôr sám vychovával nadaného nevidiaceho chlapca, a keď získal podporu verejnosti, rozvinul skupinovú výchovu a vzdelávanie nevidiacich detí. Jeho meno nesie najväčšia francúzska organizácia nevidiacich, Asociácia Valentína Haüya. Do Kráľovského ústavu mladých nevidiacich prichádza v roku 1819 Luis Braille ako žiak, ktorý

neskôr vytvoril slepecké bodové písmo. Vzdelávanie zrakovu postihnutých je v súčasnosti na zodpovedajúcej úrovni a zdokonaľuje sa. Pri príležitosti Dňa nevidiacich si Základná organizácia č. 32 Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) v spolupráci s mestom Hnúšťa, MsKS v Hnúšti, Gymnázium MH v Hnúšti, cirkvami a inými uctieva tento deň položením kvetín k pomníku Mateja Hrebendu v Hačave. ÚNSS zastupuje zrakovu postihnutých na Slovensku. V prípade záujmu o informácie kontaktujte Vladimíra Zána, predsedu ZO č. 32 ÚNSS s celookresnou pôsobnosťou (t.č.: 0905 939 510).

Vladimír Zán

Majstrová Európy kadetov a juniorov v kickboxe

V dňoch 5.11. – 14.11.2021 sa v Čiernej hore v meste Budva mládežnícka reprezentácia Slovenskej republiky zúčastnila Majstrovstiev Európy kadetov a juniorov v kickboxe. Súťaže s názvom WAKO ME juniorov a starších kadetov sa zúčastnilo 1418 štartujúcich z 39 krajín. Slovensko reprezentovalo 18 pretekárov, medzi ktorých patrili aj pretekár nášho klubu Kick-box Leon Hnúšťa, Juraj Hrivnák. Juraj sa svedomito pripravoval na tréningoch v Hnúšti aj vo Zvolene, nakoľko tam pokračuje v ďalšom

štúdiu. Juraj súťažil v štýle K1 vo váhe do 71 kg. Na jeho výkon sme naozaj právom hrdí. Ďakujeme mu za reprezentáciu Mesta Hnúšťa, nášho klubu Kick-Box Leon Hnúšťa a v neposlednom rade aj celej Slovenskej republiky. Za sponzorstvo a zmiernenie nákladov na túto finančne dosť nákladnú súťaž patrí obrovská vďaka: Mestu Hnúšťa, Jozefovi Zrakovi, Rastislavovi Kolesárovi, firme Ekometal Tisovec, firme Bau-Trade Grigorij Šamin.

Jozef Vranec

FOTO: archív SZK

Juraj Hrivnák na Majstrovstvách Európy - vrchný rad, štvrtý zľava

Staršie žiačky bodujú

V mesiaci október 2021 staršie žiačky z VK Iskra Hnúšťa zvíťazili hneď niekoľkokrát. V prvých októbrových dňoch síce prehrali s Levicami, no neskôr si Hnúšťanky z Banskej Bystrice priviezli dve veľmi cenné víťazstvá. Svoje súperky predčili hlavne na podaní a pri hre na sieti, i keď domáce hráčky sa len tak ľahko nevzdávali. Poďakovanie patrí aj "Hnúšťanskej lavičke", ktorá neúnavne svoje spoluhráčky povzbudzovala na palubovke. V ďalšom zápase žiačky Iskry na domácej palubovke privítali rezervu Krupiny. Znovu ukázali určitý progres. Nezaváhali a súperkam nedovolili uhrať ani set, takže víťazstvo dvakrát 3:0 bolo zaslúžené. Domáce Iskry zvíťazili aj v ďalšom kole nad súperkami zo Žiaru nad Hronom. Prvý zápas bol v rézii hnúšťanských iskričiek, do druhého zápasu však nastúpili ležernejšie, čo sa im mohlo vypomstiť stratou setu. Šťastie v závere prvého setu sa priklonilo na stranu domácich a v ďalších dvoch setoch si

už nedovolili žiadne zaváhania a zápas dotiahli do víťazného konca. S takýmito výsledkami sa družstvo dostalo na 2. miesto v tabuľke oblastnej súťaže. Veríme, že víťazstvá dievčatá povzbudia a pomôžu im vrhnúť sa ešte viac pracovať na svojom volejbalovom rozvoji.

zdoj: www.vkiskrahnusta.sk

FOTO: archív VK Iskra Hnúšťa

Športovec roka 2020

Dňa 24.09.2021 sa konal v Rimavskej Sobote slávnostný galavečer pri príležitosti jubilejného 55. ročníka s názvom : „ ŠPORTOVEC ROKA 2020 regiónu GEMER-MALOHOŇT." Taekwondo klub Hnúšťa získal až 4 skvelé ocenenia. V kategórii žiaci získala 1. miesto Timka Morová, v kategórii dorast - 1. miesto, Ivanka Kyseľová, osobitné ocenenie za športové úspechy v kategórii parašport si odniesol 1. miesto Tomi Mravec. V kategórii najúspešnejší kolektív v roku 2020 získal náš Taekwondo klub Hnúšťa vynikajúce 2. miesto pod vedením trénerov Mgr. M. Oláha a Mgr. I. Kyseľovej. V mene klubu srdečne gratulujeme oceneným športovcom, sme nesmierne hrdí

na úspechy vás všetkých, ktorí i napriek sťaženým podmienkam zapríčinených pandémiou neprestali trénovať, tvrdo na sebe pracujú a idú za svojím cieľom. Taekwondo klub Hnúšťa ďakuje predovšetkým mestu Hnúšťa za finančnú podporu, spoluprácu, riaditeľke MsKS v Hnúšti Mgr. D. Vojenčiakovej za ústretovosť a pomoc, pani riaditeľke ZŠ Klokočovej Mgr. J. Cikraiovej, ďalej trénerovi Kickbox Leon Hnúšťa - J. Vrancovi a samozrejme našim cvičencom, ktorí svojou úspešnou reprezentáciou nielen klubu, ale i mesta Hnúšťa prispeli k tomuto krásnemu oceneniu za rok 2020.

Mgr. Ivana Kyseľová

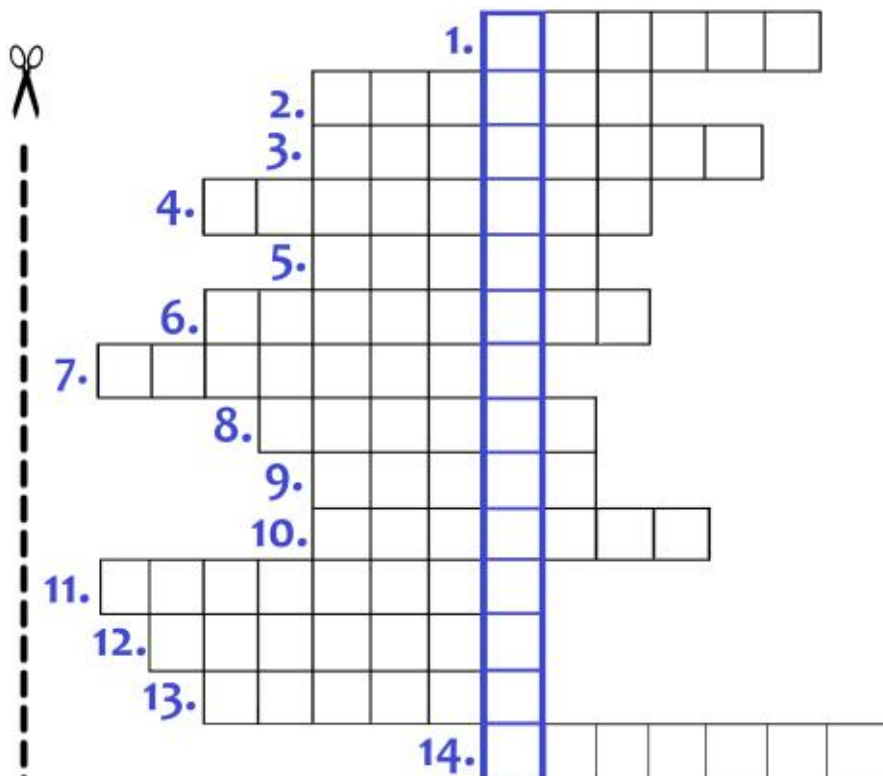
Chcete sa zbaviť pokazených a nepotrebných elektrozariadení? Prineste ich do Špeciálnej základnej školy, Zápotockého 127 (nad SLZ) v Hnúšti v utorok a vo štvrtok v čase od 08:00 do 15:00 hod. Zbierame: malé domáce spotrebiče (žehličky, váhy, hodiny...), počítače a tlačiarne (aj tonery), spotrebnú elektroniku (šijacie stroje, videokamery, mikrovlnky, ...), elektrické a elektronické nástroje, elektronické hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely, Zbierame aj staré nefunkčné mobily a batérie (nie autobatérie). Odovzdaním nepotrebných elektrozariadení, mobilných telefónov, batérií a ich recykláciou prispejeme k šetreniu životného prostredia.

SÚŤAŽ

Doneste správnu odpoveď do schránky na budove Kultúrneho domu do 12.12.2021. Pozor, všetky časti tajničky musia byť vyplnené. Nezabudnite napísať kontaktné údaje. Prvých 15 správnych odpovedí odmeníme.

1. krstné meno profesora, po ktorom je pomenovaná knižnica
2. v akej lokalite na území Hnúšte boli nájdené najstaršie archeologické nálezy
3. umelecká technika diela V. Stašíka na bytovom dome oproti obchodného domu
4. štát, z ktorého je najnovšie partnerské mesto Hnúšte
5. krstné meno jedinej primátorky mesta
6. názov potoka tečúceho zo Sinca
7. pseudonym Janka Francisciho
8. názov ulice, na ktorej stojí Petrivaldského vila
9. najvyšší vrch v našom okrese
10. farba turistickkej značky na trase Márie Széchy
11. pseudonym Mateja Hrebendu
12. priezvisko prvého primátora Hnúšte (1990-1998)
13. miestna časť Hnúšte s najnižším počtom obyvateľov
14. najstarší a najzácnejší strom v Hnúšti

meno a priezvisko:

telefónne číslo:

Hnúšťanský hlas
kultúrno-spoločenský
mesačník obyvateľov
Hnúšte a okolia

Vydáva Mesto Hnúšťa
Francisciho 74
981 01 Hnúšťa
IČO 00 318 744

Redakcia: MsKS
Rumunskej armády 195
981 01 Hnúšťa

Náklad 2 500 ks
Telefón: 047/542 23 84
msks@hnusta.org
www.mesto.hnusta.sk
facebook:
Mestské kultúrne stredisko
v Hnúšti

Redakčná rada:
Zodpovedný redaktor:
Mgr. Diana Vojenčiková

Technický redaktor:
Mgr. Michaela Siváková

Členovia:
PhDr. Margita Féderová
Ing. Oľga Maciaková
Mgr. Martin Pliešovský

Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Názory redakcie sa nemusia zhodovať s názormi autorov zverejnených príspevkov. Redakcia nezodpovedá za ich obsah.

Informácie bez uvedenia zdroja: MsÚ, MsKS.

Tlač: NIKARA
M. R. Štefánika 25
963 01 Krupina
ISSN 1339-0511
Registračné číslo MK SR:
EV 3819/09
číslo 5 - december 2021